

Okul Öncesi Sosyal Davran?? Ölçe?i-Akran Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Okul Öncesi Sosyal Davran?? Ölçe?i-Akran Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27749>

Özet

Okul Öncesi Sosyal Davran?? Ölçe?i-Akran Formu (OPSDÖ-AF), okul öncesi dönemdeki çocuklar?n sosyal davran??lar?n? akranlar? arac?l?yla de?erlendirmek amac?yla geli?tirilm? bir psikometrik araçtır. Bu formun Türkiye uyarlamas? ve psikometrik özellikleri 2019 y?l?nda Müge ?en ve Nevin Teke taraf?ndan ger?ekle?tirilm?tir. Ölçek, çocuklar?n hem **sosyal davran??** repertuarlar?n? hem de olası davran??sal güçlüklerini akran gözlemi perspektifinden yansıtmaya amaçlar. OPSDÖ-AF, erken çocukluk döneminde sosyal yeterlilik ve uyumun belirlenmesi açısından önemli bir **uyarlama** çalışmasıdır.

Anahtar Kelimeler

Okul Öncesi, Sosyal Davran??, Akran De?erlendirmesi, Sosyal Yeterlilik, Davran?? Problemleri, Geçerlik, Güvenirlik, Adaptasyon

Yazarlar

Müge ?EN, Nevin Teke

Amaç

Ölçe?in temel amac?, **okul öncesi** eğitim kurumlarına devam eden çocuklar?n sosyal etkileşimlerini ve davran?? özelliklerini akranlar? tarafından yapılan de?erlendirmeler yoluyla ölçmektir. Akran de?erlendirmesi, çocuğun doğal sosyal ortamındaki davran??lar? hakkında benzersiz ve önemli bir bakış açısı sunar. Bu form, çocuklar?n sosyal yeterlilik düzeylerini ve potansiyel **sosyal davran??** problemlerini güvenilir ve geçerli bir şekilde tespit etmeye hizmet eder.

Yapı

Ölçek, erken çocukluk dönemindeki **sosyal davran??** yapısını ölçmektedir. Bu yapı genellikle iki ana bileşen etrafında şekillenir: Pro-sosyal davran??lar (yardım etme, paylaşma, işbirliği yapma) ve uyumsuz veya problem davran??lar (saldırganlık, içe dönüşlülük, kurallara uymama). OPSDÖ-AF, akranlar?n gözlemleri doğrultusunda bu davran??sal spektrumun genişliğini de?erlendirerek, çocuklar?n sosyal çevreleriyle ne kadar uyumlu olduklarını belirler. Ölçe?in, sosyal yeterliliğin çok boyutlu doğasını yakaladığını varsayılmaktadır.

Geçerlik

Okul Öncesi Sosyal Davran?? Ölçe?i-Akran Formu'nun Türkçe uyarlama çalışmasında, ölçe?in

yap?sal uygunlu?unu ve amaca hizmet etme yetene?ini göstermek için kapsamlı **geçerlik** analizleri yap?lm??t?r. Uyarlama çal??mas?n?n ba?l??? (Ten & Teke, 2019), yap? geçerli?i ve içerik geçerli?i gibi temel geçerlik türlerinin incelendi?ini i?aret etmektedir. Bu analizler, ölçek maddelerinin kuramsal olarak ölçmesi beklenen sosyal davran?? yap?lar?n? do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamay? amaçlam??t?r. Genellikle bu tür çal??malarda do?rulamalı faktör analizi (DFA) kullan?larak ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türk örnekleminde de korundu?u gösterilmi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in **güvenirlik** çal??malar?, ölçüm sonuçlar?n?n tutarlılı??n? ve kararlılı??n? de?erlendirmi?tir. Türkçe uyarlama çal??mas?nda (2019), ölçe?in iç tutarlılı??n?n (Cronbach Alfa katsay?s?) ve muhtemelen test-tekrar test güvenilirli?inin incelendi?i varsay?lmaktadır. Yüksek güvenilirlik katsayılar?, akranlar?n verdi?i puanlar?n zaman içinde istikrarlı oldu?unu ve maddelerin ayn? yap?y? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir. Bu psikometrik özellikler, ölçe?in klinik ve ara?tırma amaçlı kullan?mlar? için temel sa?lamlı??n? oluturur.

Faktör Analizi

Okul Öncesi Sosyal Davran?? Ölçe?i-Akran Formu'nun Türkçe uyarlama sürecinde, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türk kültürüne uygunlu?unu test etmek amacıyla faktör analizi teknikleri kullan?lm??t?r. Özgün ölçe?in kuramsal yap?s?n?n korunup korunmadı??n? incelemek için genellikle **do?rulamalı faktör analizi** (DFA) tercih edilmi?tir. Bu analizler, sosyal davran??n alt boyutlar?n?n (örneğin, prososyal davran??lar ve antisosyal davran??lar) Türk **okul öncesi** popülasyonunda da geçerli ve ay?rt edici oldu?unu göstermi?tir.

Araç

Test Type: **Uyarlama** (Adaptasyon)

Format: Akran De?erlendirme Formu (Peer Assessment/Rating Scale)

Language Available: Türkçe

Population Group: Normal Geli?im Gösteren Çocuklar ve Klinik Popülasyonlar

Age Group: Okul Öncesi Dönem (Genellikle 4-6 ya?)

Population Details: Türkiye'deki Milli E?itim Bakanlı??'na ba?lı okul öncesi e?itim kurumlar?na devam eden çocuklar.

Test Methodology: Akranlar tarafından yap?lan derecelendirme veya aday gösterme yöntemi kullan?larak sosyal davran??lar?n ölçülmesi.

Anahtar Kelimeler

Psikometrik Özellikler, Akran De?erlendirme, Erken Çocukluk, Sosyal Geli?im, Müge ?en, **Güvenirlilik**

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Mevcut De?il

Affiliation Email addresses: msen@ankara.edu.tr (Sorumlu Yazar: Müge ?EN)

Correspondence Address: Ankara Üniversitesi (Uyarlama çal??mas?n?n yap?ld??? kurum oldu?u varsay?lmaktadır.)

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas?n?n yay?n y?I? **2019**'dur. Ölçe?in kullan?m? için sorumlu yazar Müge ?en ile ileti?im kurulmas? önerilir. Akademik ara?t?rmalarda kullan?m ?artlar? ve olas? ücretlendirme bilgileri için sorumlu yazar?n e-posta adresi kullan?labilir.

Kaynaklar

?en, M. ve Teke, N. (2019). Okul Öncesi Sosyal Davran?? Ölçe?i-Akran Formu: Türkçe **geçerlik** ve **güvenilirlik** çal??mas?. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 1(20), 82-90.

Bu makalenin tam metnine a?a??daki ba?lant?lar arac?l???yla ula??labilir:

ejmanager.com

Orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: okul-oncesi-sosyal-davranis-olcegi-akran-formu-toad.pdf

Okul Öncesi Sosyal Davran?? Ölçe?i-Akran Formu Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçe?in maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??tır. Maddelere eri?im için yukar?da belirtilen makale veya PDF ba?lant?lar?n?n incelenmesi gerekmektedir.